

MAĐARIĆ & LUI

ODVJETNIČKO DRUŠTVO

LAW FIRM

Općinski sud u Đakovu
Ul.Ivana Pavla II 7
31400 Đakovo

Zagreb 10000 – Zelinska 4
Tel. 01 487 35 11 ; Fax. 01 487 35 13
e-mail: madaric.lui@odml.hr

Varaždin 42000 – Kapucinski trg 5/I
Tel. 042 810 017 ; Fax. 075 805 638
e-mail: madaric.lui.vz@odml.hr

Rijeka 51000 – 22. Lipnja 18
Tel. 051 371 362 ; Fax. 075 805 638
e-mail: madaric.lui.ri@odml.hr

Koprivnica 48000 – M. P. Miškine 70
Tel. 048 220 533 ; Fax. 048 626 731
e-mail: madaric.lui.kc@odml.hr

Osijek 31000 – Šamačka 9
Tel. 031 200 356 ; Fax. 075 805 638
e-mail: madaric.lui.os@odml.hr

Split 21000 – Mažuranićevo šetalište 13
Tel. 021 636 082 ; Fax. 021 637 082
e-mail: madaric.lui.st@odml.hr

Zagreb, 22.2.2021.

Naš znak: HUO-Mihalik

Posl.broj: Sp-1103/2019

VJEROVNIK: HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE, OIB: 38922958547, Martićeva 71, Zagreb, zastupan po direktoru Hrvoju Paukoviću, OIB: 89874597025, Zagreb, te po Josipu Mađariću, OIB:75732520204, odvjetniku iz OD MAĐARIĆ & LUI d.o.o., Zelinska 4, Zagreb

POTROŠAČ: Ružica Mihalik, OIB:63953336327, Zvečaj II br.3, Đakovo

REVIZIJA

protiv rješenja Općinskog suda u Đakovu, posl.br. Sp-1103/2019-7 od 24. veljače.2020.g.
te
rješenja Županijskog suda u osijeku, posl. br. GŽ-1133/2020-2 od 2. travnja 2020.

prilog:

Rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu posl. broj Sp-191/2019 od dana 24. veljače.2020.g.
Rješenje Općinskog suda u Gospiću posl.broj Sp-80/2019 od dana 14.travnja 2020.g.

I. Vjerovnik je zaprimio rješenje Županijskog suda u Osijeku poslovni broj GŽ-1133/2020-2 od 02. travnja 2020.g. (u daljnjem tekstu pobijano rješenje drugostupanjskog suda), a kojim se odbija kao neosnovana žalba vjerovnika i potvrđuje rješenje Općinskog suda u Đakovu, poslovni broj Sp-1103/2019-7 do 18. veljače 2020.g. (u daljnjem tekstu prvostupanjsko

rješenje), te je vjerovniku rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Revd-1622/2020-2 od 14.listopada 2020.g. dopušteno podnijeti ovu revziju u odnosu na pitanja:

1. *Da li se pretpostavke propisane u odredbi čl.79.a st.2. Zakona o stečaju potrošača (NN 100/15, 67/18, u daljnjem tekstu ZSP) za provođenje jednostavnog stečaja potrošača primjenjuju kumulativno i na svaku osnovu evidentiranu u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje Financijske agencije (u daljnjem tekstu FINA) posebno ili je dovoljno da su navedene pretpostavke ispunjene u odnosu na bilo koju osnovu koja je evidentirana ili je bila evidentirana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje FINE?*

2. *Da li se prilikom utvrđivanja postojanja pretpostavke propisane u odredbi čl.79.a st.2. ZSP, a prema kojoj se jednostavni stečaj potrošača može provesti ako jedna ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje ne prelaze iznos od 20.000,00 kn s osnova glavnice, uzimaju u obzir i tražbine vjerovnika koje su vjerovnici povukli iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje FINE prije podnošenja prijedloga za pokretanje jednostavnog stečaja potrošača?*

Sukladno naznačenom rješenje Vrhovnog suda, ovim putem u zakonskom roku vjerovnik podnosi reviziju iz odredbe čl.382. Zakona o parničnom postupku protiv drugostupanjskog rješenja kojim se odbija žalba vjerovnika, a zbog razloga propisanih čl. 385.a Zakona o parničnom postupku.

II. I. Pravno pitanje

Da li se pretpostavke propisane u odredbi čl.79.a st.2. Zakona o stečaju potrošača (NN 100/15, 67/18, u daljnjem tekstu ZSP) za provođenje jednostavnog stečaja potrošača primjenjuju kumulativno i na svaku osnovu evidentiranu u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje Financijske agencije (u daljnjem tekstu FINA) posebno ili je dovoljno da su navedene pretpostavke ispunjene u odnosu na bilo koju osnovu koja je evidentirana ili je bila evidentirana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje FINE?

Drugostupanjski sud je pobijanim rješenjem odbio žalbu vjerovnika kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsko rješenje Općinskog suda u Đakovu, posl.br. Sp-1103/2019 od 18. veljače 2020.g., kojim se potrošač oslobađa obveze u odnosu na osnovu poslovni broj P-110/13 Općinskog suda u Đakovu, zaprimljenu u Očevidnik dana 19. prosinca 2017.g.

Pobijanim rješenjem drugostupanjski sud obrazlaže:

"... prema stanju spisa proizlazi da potrošač u razdoblju dulje od tri godine u Očevidniku FINE u redoslijedu osnova za plaćanje nema obveza koje bi prelazile iznos od 20.000,00 kn. određenog čl.79.a st.2. Zakona o stečaju potrošača ("Narodna novine", br. 100/15. i 67/18., dalje ZSP).

Prvostupanjski sud je utvrdio na osnovi Očevidnika FINE, te vanjskim provjerama i da potrošač nema imovine koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa.

Stoga je pravilno primjenjena odredba čl.79.g. st.1. ZPS kojom je propisano da ako sud utvrdi da je vrijednost imovine jednaka ili manja od 10.000,00 kn, po službenoj dužnosti će donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju jednostavnog stečaja potrošača, te stavak 4. iste zakonske

odredbe kojom je propisano oslobođenje od preostalih obveza i u odnosu na vjerovnike iz čl.79.a st.2 ZSP-a...”.

Pritom sud zauzima stav kako za provođenje jednostavnog stečaja potrošača nije potrebno da je upravo osnova za plaćanje vjerovnika koje se oslobađa potrošač, bila evidentirana u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje FINE neprekinuto dulje od tri godine već je za zadovoljavanje pretpostavki propisanih u čl.79.a st.2. ZSP-a dovoljno da je potrošač imao evidentiranu jednu ili više neizvršenih osnova neprekinuto dulje od tri godine.

Mišljenje vjerovnika jest kako je stav drugostupanjskog suda u pobijanom rješenju pogrešan iz razloga što se pretpostavke za oslobođenje potrošača od obveze namirenja ne mogu utvrđivati temeljem okolnosti koje se odnose na vjerovnike i tražbine u odnosu na koje u krajnjoj liniji potrošač neće biti oslobođen u ovom postupku te koje ukonačnici nisu niti predmet postupka.

Razvidno je kako je dan donošenja prvostupanjskog rješenja 18. veljača 2020.g., a kako je osnova koje je potrošač oslobađa zaprimljena u Očevidnik dana 19. prosinca 2017.g., te stoga nije bio ispunjen uvjet od tri godine.

Dakle okolnost da je potrošač npr ukupno 7000 dana u blokadi ne smije biti niti u najmanjem dijelu relevantna za osnovu koja je manje od tri godine upisana u Očevidnik. Vjerovnik smatra kako su u konkretnom slučaju prvostupanjski, a potom i drugostupanjski sud trebali utvrđivati da li su zadovoljene pretpostavke za provođenje jednostavnog stečaja potrošača upravo u odnosu na osnove zbog kojih se i provodi postupak jednostavnog stečaja, a ne u odnosu na bilo koje osnove koje su evidentirane ili bile evidentirane u Očevidniku naplate FINE dulje od tri godine.

Naime, ukoliko bi se postojanje pretpostavke neprekinutog trajanja blokade dulje od tri godine utvrđivalo u odnosu na druge osnove za plaćanje (uključujući i isknjižene ili povučene osnove), a ne u odnosu na osnovu zbog koje se i provodi jednostavni stečaj potrošača, navedeno bi imalo za posljedicu da se potrošača oslobađa od obveza namirenja tražbine koja je predmet jednostavnog stečaja ne zato što potrošač nije u mogućnosti namiriti navedenu osnovu u roku od tri godine od kad je evidentirana u Očevidniku, nego zato što je potrošač u Očevidniku imao upisanu neku drugu osnovu dulje od tri godine.

Pritom u tom slučaju uopće nije relevantno da li je ta osnova (dakle, osnova koja je bila upisana u Očevidniku dulje od tri godine) naknadno ipak namirena putem ovrhe na drugom predmetu ili primjerice uplatom izvršenom od strane treće osobe ili primjerice temeljem vansudske/agncijske uplate po nagodbi s vjerovnikom.

Dakle, teoretski, dužnik može imati upisane neizvršene osnove za plaćanje dulje od tri godine, a osnovu vjerovnika zbog koje je pokrenut jednostavni stečaj potrošača upisanu primjerice pet dana.

Budući da se postupak pokreće po službenoj dužnosti od strane Financijske agencije čim su ispunjene pretpostavke u odnosu na bilo koju upisanu osnovu (uključujući i naknadno isknjižene ili povučene osnove), osnova vjerovnika će provođenjem postupka jednostavnog

stečaja automatski biti brisana iz Očevidnika iako je vjerovnik imao mogućnost pokušaja naplate svojeg potraživanja samo pet dana, odnosno uopće je nije imao.

Opisanim postupanjem otvara se mogućnost zlorabe instituta jednostavnog stečaja potrošača i onemogućuje vjerovnika da barem pokuša namiriti svoju tražbinu kroz postupak prisilne naplate u roku od tri godine te ga se stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na vjerovnike čije su osnove bile upisane u Očevidniku dulje od tri godine kao i u odnosu na vjerovnika sa tražbinama većim od 20.000,00 kn.

Stav vjerovnika po gore navedenom pitanju je identičan sa stavom Općinskog građanskog suda u Zagrebu koji je pravomoćnim rješenjem, posl.br. Sp-191/2019 od dana 24. veljače 2020.g. izrazio pravno shvaćanje kako je za ispunjavanje pretpostavki propisanih u čl.79.a st.2. ZSP-a potrebno da je upravo osnova za plaćanje u odnosu na koju se i provodi jednostavni stečaj potrošača evidentirana u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje FINE neprekinuto dulje od tri godine, te u bitnome obrazlaže:

"... Prema podacima u Očevidniku na dan 25.veljače 2020.g. ukupno trajanje neprekinute blokade potrošačevih računa iznosi 7299 dana, a u Očevidniku je upisana osnova Ovr-274/10 koju je izdao javni bilježnik Mladen Čop, a podnesena je Financijskoj agenciji 15.siječnja 2019. Sud smatra da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 79.a stavak 2. ZSp-a za otvaranje jednostavnog stečaja potrošača iz razloga što nije ispunjen uvjet trajanja razdoblja u kojem su gore navedene osnove bile upisane u Očevidnik obzirom se trajanje tog razdoblja ne utvrđuje na temelju ukupne blokade potrošača po svim osnovama koje su ikada bile upisane u Očevidnik, nego obzirom na trajanje blokade na temelju osnova za koje je pokrenut postupak jednostavnog stečaja.

Naime, odredba članka 79.a stavak 2. ZSP-a propisuje kumulativne pretpostavke koje moraju biti ispunjene da bi se nad imovinom potrošača mogao provesti postupak jednostavnog stečaja, a to su ukupan iznos glavnice iz osnova za plaćanje koji ne smije biti veći od 20.000,00 kuna te neprekinuto razdoblje od najmanje tri godine u kojem su osnove za plaćanje bile upisane u Očevidnik.

Sama okolnost što se radi o kumulativnim pretpostavkama znači da se one odnose na isti objekt, dakle na iste osnove za plaćanje.

U suprotnom slučaju, ako bi sud zauzeo stav da se postojanje prve pretpostavke (ukupna visina iznosa svih glavnica) utvrđuje obzirom na osnovu za plaćanje za koju je predloženo pokretanje postupka stečaja potrošača, a da se druga pretpostavka (razdoblje od tri godine) utvrđuje obzirom na osnove koje nisu predmet ovog postupka, to bi imalo za posljedicu da se potrošača oslobađa od obveze namirenja tražbine koja je predmet postupka jednostavnog stečaja ne zato jer je osnova kojom je utvrđena ta tražbina bila upisana u Očevidniku dulje od tri godine, nego zato jer je u Očevidniku dulje od tri godine bila upisana u Očevidniku neka druga osnova, koja više nije upisana u Očevidnik, koja se moguće odnosi i na tražbinu koja je u postupku prisilnog namirenja namirena te koja nije predmet ovog postupka.

Osim toga, obzirom se u postupku jednostavnog stečaja potrošača, za razliku od redovnog postupka stečaja potrošača, potrošač ne oslobađa obveze namirenja svih njegovih vjerovnika, nego samo onih vjerovnika kojim je obveza nastala na temelju osnova koje su trenutno upisane u Očevidnik, sud smatra da se pretpostavke za oslobođenje od obveze namirenja, a samim time i pretpostavke za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača propisane člankom 79.stavak 2. ZSP-a, ne mogu utvrđivati na temelju okolnosti koje se odnose na vjerovnike u odnosu na koje potrošač o ovom postupku neće biti oslobođen obveze namirenja tražbine.

U tom smislu valja reći da je smisao postupka jednostavnog stečaja potrošača osloboditi od dužnosti ispunjenja obveze poštenog potrošača budući su njegove obveze manjeg iznosa, a imovinske prilike nedostatne za ispunjenje tih obveza, zbog čega ta tražbina, iako je manjeg iznosa, nije namirena niti nakon tri godine, pri čemu je zakonodavac zauzeo stav da se tražbinom manjeg iznosa ima smatrati tražbina do 20.000,00 kuna, nedostatnom imovinom ona imovina čija vrijednost nije veća od 10.000,00 kuna, a razdobljem dostatnim za namirenje tražbine tog manjeg iznosa se ima smatrati razdoblje od najmanje tri godine.

Zbog navedenog, a obzirom se u postupku jednostavnog stečaja potrošač trajno oslobađa obveze namirenja vjerovnikove tražbine iako istu nije namirio, razdoblje od tri godine jest vrijeme koje je omogućeno vjerovniku da pokuša namiriti svoju tražbinu pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava na potrošačevim računima i tek ako vjerovnik u tome ne uspije, može se smatrati da predmetnu tražbinu niti neće biti moguće namiriti odnosno da trajanje i troškovi postupka njezinog namirenja neće biti razmjerni njezinoj visini, a čime će biti ispunjeni i uvjeti propisani člankom 79. a stavak 2. ZSP-a.

Slijedom navedenog, budući od dana upisa u Očevidnik osnove koje je predmet ovog postupka pa do dana donošenja ovog rješenja nisu protekle tri godine (osnova je upisana 15.siječnja 2019.), nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača propisani člankom 79.s stavak 2 ZSP u odnosu na vjerovnike čije tražbine su utvrđene tim osnovama.

Člankom 79.a stavak 3. ZSP-a je propisano da će se jednostavni postupak stečaja potrošača provesti i radi namirenja vjerovnika čije osnove za plaćanje na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača nisu upisane u Očevidnik ako ih je Financijska agencija brisala iz tog Očevidnika istekom roka prema posebnom zakonu i ako nakon brisanja osnova za plaćanje u Očevidniku nema upisanih neizvršenih osnova za plaćanje, a tražbine vjerovnika koje je Financijska agencija brisala s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna ili ako tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje je Financijska agencija brisala iz Očevidnika zajedno sa tražbinama vjerovnika čije osnove za plaćanje su upisane u tom Očevidniku s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna.

Na temelju podataka iznesenih u podnesku Financijske agencije od 24.veljače 2020.g. sud je utvrdio da je Financijska agencija do navedenog dana brisala iz Očevidnika osnove kojima su utvrđene glavne tražbine u ukupnom iznosu 222.074,47 kune.

Stoga, obzirom ukupan iznos glavnica tražbina utvrđenih osnovama koje su brisane iz Očevidnika iznosi 222.074,47 kune, nisu ispunjene niti pretpostavke iz članka 79.a stavak 3. ZSp-a za provedbu postupka jednostavnog stečaja potrošača u odnosu na vjerovnike čije tražbine su utvrđene u osnovama koje je Financijska agencija brisala iz Očevidnika... "

Također, vezano uz gore navedeno pravno pitanje, identično stavu vjerovnika, Općinski sud u Gospiću pravomoćnim rješenjem posl.broj Sp-80/2019 od dana 14. travnja 2020.g. odbio prijedlog FINA-e za provedbom jednostavnog postupka stečaja nad imovinom potrošača kao neosnovanog uz obrazloženje:

"...Sud je zaključio da nisu ispunjene pretpostavke iz čl. 79.a st.2 ZSP-a za otvaranje jednostavnog postupka stečaja potrošača iz razloga što nije ispunjen uvjet trajanja razdoblja jednostavnog u kojem su gore navedene osnove bile upisane u Očevidnik obzirom da se trajanje tog razdoblja ne utvrđuje na temelju trajanja ukupne blokade potrošača po svim osnovama koje su ikada bile upisane u Očevidnik, nego obzirom na trajanje blokade na temelju osnova za koje je pokrenut postupak jednostavnog stečaja.

Naime, odredba članka 79.a stavak 2. ZSP-a propisuje kumulativne pretpostavke koje moraju biti ispunjene da bi se nad imovinom potrošača mogao provesti postupak jednostavnog stečaja, a to su ukupan iznos glavnica iz osnova za plaćanje koji ne smije biti veći od 20.000,00 kn te neprekinuto razdoblje od najmanje tri godine u kojem su osnove za plaćanje bile upisane u Očevidnik.

Međutim, sama okolnost što se radi o kumulativnim pretpostavkama znači da se one odnose na isti objekt, dakle na iste osnove za plaćanje.

U suprotnom slučaju, ako bi sud zauzeo stav da se postojanje prve pretpostavke (ukupna visina svih glavnica) utvrđuje obzirom na osnovu za plaćanje za koju je predloženo pokretanje postupka stečaja potrošača, a da se druga pretpostavka (razdoblje od tri godine) utvrđuje obzirom na osnove koje nisu predmet ovog postupka, to bi imalo za posljedicu da se potrošača oslobađa od obveze namirenja tražbine koja je predmet postupka jednostavnog stečaja ne zato jer je osnova kojom je utvrđena ta tražbina bila upisana u Očevidniku dulje od tri godine, nego zato jer je u Očevidniku dulje od tri godine bila upisana neka druga osnova, koja više nije upisana u Očevidnik, koja se moguće odnosi i na tražbinu koja je u postupku prisilnog namirenja namirena te koja nije predmet ovog postupka.

Osim toga, obzirom se u postupku jednostavnog stečaja potrošača, za razliku od redovnog postupka stečaja potrošača, potrošač ne oslobađa obveza namirenja svih njegovih vjerovnika, nego samo onih vjerovnika prema kojima je obveza nastala na temelju osnova koje su trenutno upisane u Očevidnik, sud smatra da se pretpostavke za oslobođenje od obveze namirenja, a samim time i pretpostavke za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača propisane člankom 79.a 2. ZSP-a , ne mogu utvrđivati na temelju okolnosti koje se odnose na vjerovnike u odnosu na koje potrošač u ovom postupku neće biti oslobođen obveze namirenja tražbine.

U tom smislu valja reći da je smisao postupka jednostavnog stečaja potrošača osloboditi od dužnosti ispunjenja obveze poštenog potrošača budući su njegove obveze manjeg iznosa, a imovinske prilike nedostatne za ispunjenje tih obveza, zbog čega ta tražbina, iako je manjeg iznosa, nije namirena niti nakon tri godine, pri čemu je zakonodavac zauzeo stav da se tražbinom manjeg iznosa ima smatrati tražbina do 20.000,00 kn, nedostatnom imovinom ona imovina čija vrijednost nije veća od 10.000,00 kuna, a razdobljem dostatnim za namirenje tražbine tog manjeg iznosa se ima smatrati razdoblje od najmanje tri godine.

Zbog navedenog, a obzirom se u postupku jednostavnog stečaja potrošač trajno oslobađa obveze namirenja vjerovnikove tražbine iako istu nije namirio, razdoblje od tri godine jest vrijeme koje je omogućeno vjerovniku da pokuša namiriti svoju tražbinu pljenidbom i

prijenosom novčanim sredstava na potrošačevim računima i tek ako vjerovnik u tome ne uspije, može se smatrati da predmetnu tražbinu niti neće biti moguće namiriti odnosno da

trajanje i troškovi postupka njezinog namirenja neće biti razmjerni njezinoj visini, a čime će biti ispunjeni i uvjeti propisani člankom 79. a stavak 2.. ZSP-a.

Sud smatra da se vjerovniku ne može uskratiti njegovo pravo da pokuša namiriti svoju tražbinu na zakonitom predmetu prisilnog namirenja (novčana sredstva na računima potrošača), a to pravo mu je omogućeno upravo uvjetom da osnova za plaćanje mora biti najmanje tri godine upisana u Očevidnik. Upravo zato što se u postupku jednostavnog stečaja potrošača potrošač trajno oslobađa svoje obveze namirenja vjerovnikove tražbine, uskraćivanje vjerovnicima primjerenog vremenskog razdoblja da pokušaju namiriti svoju tražbinu na zakonitom predmetu ovrhe svakako bi predstavljalo povredu njihovih prava, diskriminiralo bi vjerovnike tražbina manjeg iznosa u odnosu na ostale vjerovnike, a moglo bi i potaknuti i neodgovornost dužnika te stvaranje pogrešnog i pravno neprihvatljivog stava o nepotrebnosti ispunjenja obveza, što nikako ne bi bilo u skladu sa smislom postupka jednostavnog stečaja potrošača. Zaključno, sud ističe da bi zauzimanje suprotnog stava dovelo u pitanje i smisao vođenja sudskih postupaka, obezvrijedilo pruženu pravnu zaštitu te narušilo pravnu sigurnost obzirom bi potrošač imao mogućnost nedugo nakon nastanka obveze ishoditi oslobođenje od dužnosti njezinog ispunjenja jer bi postupak jednostavnog stečaja potrošača mogao biti pokrenut za svaku tražbinu čija visina samostalno ili u zbroju s ostalim upisanim osnovama nije veća od 20.000,00 kuna pa čak i ako bi se radilo o tražbini koja je tek pravomoćno utvrđena, a čime bi sadržajno bila oduzeta pravna snaga i odlukama državnih tijela pa tako i odlukama suda. Naime, u tim situacijama, kada vjerovnik pokrene postupak prisilnog namirenja odmah nakon pravomoćnosti i ovršnosti (sudske) odluke, a Financijska agencija odmah nakon upisa te osnove u Očevidnik pokrene postupak jednostavnog stečaja potrošača, potrošač bi bio oslobođen ispunjenja obveze utvrđene pravomoćnom (sudskom) odlukom nedugo nakon što je ta obveza pravomoćno nastala, a što bi i vođenje sudskih postupaka učinilo besmislenim, što opet, prema stajalištu ovog suda, nije smisao postupka jednostavnog stečaja potrošača. Stoga, okolnost što ukupno trajanje blokade potrošačevih računa (na temelju osnova koje su ranije bile upisane u Očevidnik i gore navedenih osnova) iznosi 2385 dana nije odlučna za utvrđivanje postojanja pretpostavki iz članka 79.a stavak 2. ZSP-a.

Slijedom navedenog, budući od dana upisa u Očevidnik osnova koje su predmet ovog postupka, pa do dana donošenja ovog rješenja nisu protekle tri godine (najranija osnova je upisana 14.veljače 2018), to nisu ispunjeni niti uvjeti za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača propisani člankom 79.a stavak 2. ZSP-a, pa je stoga odbijen prijedlog FINA-e za otvaranje jednostavnog postupka stečaja nad imovinom potrošača..."

II. Pravno pitanje

Da li se prilikom utvrđivanja postojanja pretpostavke propisane u odredbi čl.79.a st.2. ZSP, a prema kojoj se jednostavni stečaj potrošača može provesti ako jedna ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje ne prelaze iznos od 20.000,00 kn s osnova glavnice, uzimaju u obzir i tražbine vjerovnika koje su vjerovnici povukli iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje FINE prije podnošenja prijedloga za pokretanje jednostavnog stečaja potrošača?

Drugostupanjski sud pobijanim rješenjem obrazlaže:

"... prema stanju spisa proizlazi da potrošač u razdoblju dulje od tri godine u Očevidniku FINE o redosljedu osnova za plaćanje nema obveza koje bi prelazile iznos od 20.000,00 kn.

određenog čl.79.a st.2. Zakona o stečaju potrošača ("Narodna novine", br. 100/15. i 67/18., dalje ZSP).

Prvostupanjski sud je utvrdio na osnovi Očevidnika FINE, te vanjskim provjerama i da potrošač nema imovine koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa.

Stoga je pravilno primjenjena odredba čl.79.g. st.1 ZPS kojom je propisano da ako sud utvrdi da je vrijednost imvine jednaka ili manja od 10.000,00 kn, po službenoj dužnosti će donjeti rješenje o otvaramnju i zaključenju jednostavnog stečaja potrošača, te stavak 4. iste zakonske odredbe kojom je propisno oslobođenje od preostalih obveza i u odnosu na vjerovnike iz čl.79.a st.2 ZSP-a.

Žalbenim navodima vjerovnika nisu ispunjene pravne pretpostavke za provedbu jednostavnog postupka stečaja nad imovinom potrošača, a niti dovode u sumnju zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja.

Ovo iz razloga jer je prvostupanjski sud oslobodio od osnova za plaćanje potrošača samo u odnosu na vjerovnika iz. čl. 79.a st.2 ZSP-a, jer glavica ne prelazi iznos od 20.000,00 kn, dok potrošač nije oslobođen i u odnosu na osnove koje su se prestale izvršavati, jer za to nisu ispunjene pravne pretpostavke".

Vjerovnik smatra kako je takav stav drugostupanjskog suda nepravilan za utvrđivanje prve pretpostavke, dakle da se ukupna visinu svih glavnica utvrđuje samo u odnosu na osnovu koje potrošača oslobađa od obveze, a dok za utvrđivanje druge pretpostavke – razdoblje trajanje blokade od tri godine, računa i utvrđuje s obzirom na sve osnove koje su ikada bile zabilježene u Očevidnik (dakle i one koje su redosljedu, i one koje su isknjižene, kao i one koje su povučene odmah nakon objave poziva potrošača radi provedbe jednostavnog stečaja potrošača).

Na taj se način vjerovnika čije obveze se potrošača oslobađa dovodi u diskriminatorni položaj, posebno u odnosu na druge vjerovnike, što dovodi i do apsurdne situacije kao što je moguće da potrošač ima i ukupna dugovanja preko 20.000,00 kn pa čak i npr. 100.000,00 kn ako ćemo zbrojiti sve moguće vrste osnova koje su ikada bile u Očevidniku kod potrošača (dakle aktivne u redosljedu, namirene, isknjižene i povučene), čime se cilj i smisao jednostavnog postupka stečaja potrošača okreće u potpuno pogrešnom smjeru te oslobađa potrošača koji zapravo ne ispunjava zakonske pretpostavke za provođenje postupka u kojem ne bi smio imati više od ukupno 20.000,00 kn glavica u Očevidniku na koji god način da su specificirane ili kojem god se obliku zabilježe u Očevidniku nalazile, kao i što bi svaka od tih osnova morala biti najmanje tri godine zabilježena u Očevidnik te kao što potrošač ne bi smio imati imovinu veću od 10.000,00 kn.

Ako se iznos od 20.000,00 kn glavica u Očevidniku premašuje bilo zbrojem aktivnim, bilo zbrojem isknjiženih ili povučebih osnova, potrošač ne ispunjava zakonske pretpostavke za provođenje jednostavnog postupka stečaja potrošača nego za redovni postupak stečaja potrošača.

Svako drugo tumačenje navedenoga dovodi do apsurdnih (osim ukoliko predmetni Zakon ne nosi naziv Zakon o oprostima dugova) i neosnovanih zaključaka i odluka kojima se potrošač zapravo oslobađa aktivne osnove, a koja nije imala niti priliku tri godine da se pokuša naplatiti, a dok su neke osnove bile duže od tri godine u Očevidniku, kojih u krajnoj liniji potrošač nije

oslobođen i koje će u krajnoj liniji ponovno biti uvedene u Očevidnik nakon što ih ovrhovoditelj reaktivira po pravomoćnom završetku Jednostavnog postupka stečaja potrošača u odnosu na osnove koje su bile kraće od tri godine u Očevidniku.

Moguće jest i da te potom u odnosu na te reaktivirane osnove ili ponovno uvrštene osnove nakon povlačenja, ne bude proveden jednostavni postupak stečaja potrošača možda iz razloga što je VPS veći od 20.000,00 kn, što pojedinačno, što zbrojem više takvih osnova.

Također, osnove kojih u krajnoj liniji potrošač nije oslobođen i koje će u krajnoj liniji ponovno biti uvedene u Očevidnik nakon što ih vjerovnik/ovrhovoditelj reaktivira po pravomoćnom završetku Jednostavnog postupka stečaja potrošača ponovno će omogućiti vođenje jednostavnog postupka stečaja potrošača, iste i opet moguće neće biti predmet postupka u smislu oslobođenja od obveze jer će ih vjerovnik isknjižiti po objavi novog oglasa o provođenju jednostavnog stečaja potrošača, a novih obveza iz osnova koje neće biti zavedene i opet dulje od tri godine će potrošač biti i opet oslobođen.

Takva metoda utvrđivanja osnova kojih će biti oslobođen obveze plaćanja potrošač, a koju primjenjuje drugostapanjski sud u pobijanom rješenju nalikuje na igru sreće ili slučaja, čiji teret nosi vjerovnik prilikom odlučivanja hoće li ili neće neku osnovu uopće pokušati naplatiti putem Financijske, što djeluje blokirajuće za vjerovnika iz razloga što ne može svoju tražbinu niti pokušati namiriti, dakle svoje zakonske pravo zaštititi i iskoristiti, a potrošačima se daje sloboda da i dalje ulaze u zaduživanje, što ciljano, što iz realnih negativnih ekonomskih okolnosti, uz znanje da uz određene uvjete neće morati za dugovanja odgovarati.

Također, a osim što je zakonski neosnovano, nije niti u skladu sa ciljem i smislom jednostavnog postupka stečaja potrošača oslobađati obveza iz osnova koje su pojedinačno kraće od tri godine u Očevidniku u odnosu na osnove koje se dulje od tri godine u Očevidniku, no određenim gore opisanim okolnostima nisu predmet oslobođenja, iz razloga što su osnove koje su dulje u Očevidniku od tri godine upravo one osnove na koje i teku zakonske zatezne kamate dulji period od osnova koje su kraće od tri godine u Očevidniku, pa stoga ako se ide za ciljem oslobađanja obveze potrošača, to bi svakako trebale biti starije osnove, koje za sobom još imaju dodatni teret potrošaču, a ta je i dugotrajni tijek i visok iznos kamata.

Vjerovnik također smatra kako je prilikom utvrđivanja pretpostavki koje se odnose na visinu osnova plaćanje u Očevidniku do 20.000,00 kn glavnice, potrebno utvrditi i uzeti u obzir i vrijednost osnova koje su također ostale neizvršene, ali su isknjižene i povučene iz Očevidnika Financijske agencije prije pokretanja postupka jednostavnog stečaja, budući da se jedino na taj način može pravilno utvrditi ukupna vrijednost dugovanja potrošača i da li uopće ispunjava uvjete za provođenje jednostavnog postupka stečaja potrošača.

Naime, neuzimanje u obzir i takvih tražbina dovodi do nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i otvara mogućnost zlorabe instituta jednostavnog stečaja potrošača budući da stvarna vrijednost neplaćenih dugovanja potrošača iznosi puno više od prikazanih 20.000,00 kn.

Osim toga, opisanim postupanjem dovodi se u diskriminirajući položaj vjerovnike čije su osnove još uvijek evidentirane u Očevidniku u odnosu na druge vjerovnike jer će se nakon provođenja postupka jednostavnog stečaja dužnik osloboditi obveze namirenja tražbina tih vjerovnika dok će se tražbine vjerovnika koje su ostale nenaplaćene, ali su isknjižene iz Očevidnika i dalje moći naplaćivati nakon provedenog postupka jednostavnog stečaja.

Identičan stav zauzima Općinski građanski sud u Zagrebu rješenjem poslovni broj Sp-191/2019 od dana 24. veljače 2020.g., kojim je odbio prijedlog Financijske agencije za provedbom jednostavnog postupka stečaja potrošača kao neosnovan, uz obrazloženje:

„...Slijedom navedenog, budući od dana upisa u Očevidnik osnove koje je predmet ovog postupka pa do dana donošenja ovog rješenja nisu protekle tri godine (osnova je upisana 15.siječnja 2019.), nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje postupka jednostavnog stečaja potrošača prpisani člankom 79.s stavak 2 ZSP u odnosu na vjerovnike čije tražbine su utvrđene tim osnovama.

Člankom 79.a stavak 3. ZSP-a je propisano da će se jednostavni postupak stečaja potrošača prvesti i radi namirenja vjerovnika čije osnove za plaćanje na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača nisu upisane u Očevidnik ako ih je Financijska agencija brisala iz tog Očevidnika istekom toka prema posebnom zakonu i ako nakon brisanja osnova za plaćanje u Očevidniku nema upisanih neizvršenih osnova za plaćanje, a tražbine vjerovnika koje je Financijska agencija brisala s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna ili ako tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje je Financijska agencija brisala iz Očevidnika zajedno sa tražbinama vjerovnika čije osnove za plaćanje su upisane u tom Očevidniku s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna.

Na temelju podataka iznesenih u podnesku Financijske agencije od 24.večljače 2020.g. sud je utvrdio da je Finincijska agencija do navedenog dana brisala iz Očevidnika osnove kojima su utvrđene glavne tražbine u ukupnom iznosu 222.074,47 kune.

Stoga, obziroom ukupan iznos glavnica tražbina utvrđenih osnovama koje su brisane iz Očevidnika iznosi 222.074,47 kune, nisu ispunjene niti pretpostavke iz članka 79.a stavak 3. ZSp-a za provedbu postupka jednostavnog stečaja potrošača u odnosu na vjerovnike čije tražbine su utvrđene u osnovama koje je Financijska agencija brisala iz Očevidnika... “

III. Mjerodavno materijalno pravo sadržano je u čl.79.a Zakona o stečaju potrošača (NN 100/15, 67/18) koji glasi:

(1) Iznimno od odredbi članka 5. ovoga Zakona, sud će prema odredbama ove glave Zakona provesti stečajni postupak koji je ograničen na dio potrošačevih vjerovnika (jednostavni postupak stečaja potrošača).

(2) Jednostavni postupak stečaja potrošača može se provesti nad imovinom potrošača iz članka 4. stavaka 2. i 5. ovoga Zakona ako:

- u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje radi prisilnog ostvarenja tražbina u iznosu do 20.000,00 kuna s osnova glavnice i

- je razdoblje u kojem je potrošač imao jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje neprekinuto trajalo duže od tri godine.

(3) Jednostavni postupak stečaja potrošača provest će se i radi namirenja vjerovnika čije osnove za plaćanje na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača nisu evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje ako ih je Financijska agencija brisala iz tog Očevidnika istekom roka prema posebnom zakonu i ako:

- nakon brisanja osnova za plaćanje u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje nema evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje, a tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje je Financijska agencija brisala s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna ili

- tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje je Financijska agencija brisala iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje zajedno s tražbinama vjerovnika čije osnove za plaćanje su evidentirane u tom Očevidniku s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna.

(4) Jednostavni postupak stečaja potrošača provest će se i radi namirenja vjerovnika čije osnove za plaćanje na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača nisu evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje zato što su vjerovnici povukli prijedlog za ovrhu odnosno zahtjev za izravnu naplatu nakon što je Financijska agencija pozvala potrošača da se očituje je li suglasan da se provede jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom ako to predloži potrošač i ako:

- nakon povlačenja osnova za plaćanje u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje nema evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje, a tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koji su povukli osnove za plaćanje s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna ili

- tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje su vjerovnici povukli iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje zajedno s tražbinama vjerovnika čije osnove za plaćanje su evidentirane u tom Očevidniku s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna ili

- tražbine vjerovnika iz osnova za plaćanje koje su vjerovnici povukli iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje zajedno s tražbinama vjerovnika iz stavka 3. ovoga članka s osnove glavnice ne prelaze iznos od 20.000,00 kuna.

(5) Vjerovnici iz stavka 3. ovoga članka imaju prednost nad vjerovnicima iz stavka 4. ovoga članka, a ako postoji više vjerovnika iz stavka 3. ovoga članka odnosno stavka 4. ovoga članka, prednost ima vjerovnik čija osnova za plaćanje je ranije bila upisana u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje.

(6) Tražbine vjerovnika koje su radi osiguranja ili radi naplate novčane kazne upisane u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ne uzimaju se u obzir kod utvrđivanja uvjeta za otvaranje jednostavnog postupka stečaja potrošača niti se jednostavni postupak stečaja potrošača na njih primjenjuje.

(7) U smislu ove glave Zakona, glavnicom se smatraju i troškovi i uglavničene kamate ako je njihovo prisilno ostvarenje vjerovnik tražio kao glavnu tražbinu.

(8) Ako je isti vjerovnik na temelju iste ovršne isprave zatražio više djelomičnih namirenja tako da je u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje upisano više osnova za plaćanje, svaka upisana osnova za plaćanje se u smislu ove glave Zakona smatra samostalnom tražbinom vjerovnika.

IV. Postavljena pravna pitanja su međusobno povezana i isprepletena te iznimno važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a posebno što u konkretnom slučaju nema prakse revizijskog suda. Osim toga, pravno shvaćanje revizijskog suda u odnosu na postavljeno pitanje važno je radi osiguranja pravne sigurnosti, sprečavanja zlouporabe navedenog pravnog instituta i razvoja prava u sudskoj praksi te je stoga u društvenom interesu.

Vjerovnik ističe kako se ovdje pobijanom drugustupanjskom odlukom gubi i sama svrha provođenja postupka jednostavnog stečaja potrošača, kao i vođenja sudskih postupaka općenito obzirom da se potrošaču pruža mogućnost da nedugo nakon pravomoćnog utvrđenja obveze ishodi oslobođenje od dužnosti njezinog ispunjenja, čime se sadržajno oduzima pravna snaga odlukama suda i drugih državnih tijela.

Naime, svrha provođenja postupka jednostavnog stečaja potrošača je oslobađanje poštenog potrošača dužnosti ispunjenja novčanih obveza manjih vrijednosti s obzirom da su njegove imovinske prilike nedostatne za ispunjenje obveze kroz dulji vremenski period pa daljnje vođenje postupka naplate nije ekonomično, a ne kako bi se potrošača odvratilo od obveze ispunjenja svojih obveza zloupotrebom navedenog instituta.

V. Slijedom navedenog, vjerovnik predlaže revizijskom sudu ovu reviziju usvojiti, preinačiti rješenje Općinskog suda u Đakovu, posl.br. Sp-1103/2019-7 od 24. veljače.2020.g. i rješenje Županijskog suda u osijeku, posl. br. GŽ-1133/2020-2 od 2. travnja 2020. te uskratiti potrošaču oslobođenje od obveze iz osnove poslovni broj P-110/13, Općinskog suda u Đakovu, a podredno uz nalog potrošaču da naknadi cjelokupni trošak ovog postupka uz zateznu kamatu određenu po visini određenoj po. čl.29.st.2 Zakona o obveznim odnosima od dana odluke do isplate, a sve u roku od 15 dana, a podredno

pobijano rješenje Općinskog suda u Đakovu, posl.br. Sp-1103/2019-7 od 24. veljače.2020.g. i rješenje Županijskog suda u osijeku, posl. br. GŽ-1133/2020-2 od 2. travnja 2020. ukinuti i predmet vratiti na ponovno odlučivanje, uz nalog potrošaču da naknadi trošak revizijskog postupka uz zateznu kamatu određenu po visini određenoj po. čl.29.st.2 Zakona o obveznim odnosima od dana odluke do isplate, a sve u roku od 15 dana

Vjerovnik po pun.

- trošak sastava prijedloga za dopuštenje revizije + PDV 25% = 406,00 kn
- pristojba za prijedlog: 600,00+ kn